

КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТАН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-йил чиқиши
№ 133 (11.882)

Жума, 9 июнь, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

ҲАММА КУЧ—ҒУЗА ПАРВАРИШИГА!

УЗБЕКИСТОН бу йил жона-
жон Ватанга 3 миллион 200
миг тонна пахта бериши керак.
Бу — республикамизнинг катта-
иқтисодий барча меҳнатқилинни қатъ-
ий аҳдидир. Бу аҳд қишлоқ хўжа-
лиги маҳсулотлари етиштириш ва
тайёрлашни кўпайтириш юзасидан
Узбекистон ССР қишлоқ хўжалик
меҳнатқилиннинг қишлоқ матбу-
отда эълон қилинган социалистик
мажбуриятларида яна зўр низо
билан янгилашди.

Ушугу Коммунистик партия олди-
да. Совет давлати олдида, эл-юрт
олдида, қардошларимиз олдида
берилган вазъиятнинг устидан абаб-
та қилинди. Бу йилда олға қараб
иттифоқ ҳар бир пахтакорнинг,
ҳар бир муҳасибнинг ва раҳбар
ҳодимнинг олдида бўлибди.

Республикамизда шон-шувратини
ошириш учун илгирларимиз зўр
гайрат намуналарини кўрсатмоқда-
лар. Маънавийликда даладарида
мўл ҳисл ниясонини шоналар
қўриб берилади. Жанубий райо-
нларда, шунингдек бошқа област-
ларнинг илгир колхоз, совхозлари,
бригада ва бўлимларида ғўзалар
нинг олди гул кўрсатиш деб қол-
ганлиги ҳақида хушхабарлар оли-
моқда.

1961 йил мамлакатимизда барча
соҳада аниқойи талаблар қўлга ки-
ритилган ва муҳим оқоғлар
юз бериётган йилдир. Бу йил
қишлоқ прогрессив усуллар қар-
қачонгидан кенгрок, сифатларок
қўлланилади. Утган йилги ўс бер-
ган табиий оғатлар бу йил та-
дорилмади. Бундан кейин ҳам
илгирларимиз яхши бўлиши кутулмоқ-
да. Шунинг учун ҳам пахтакорли-
римиз бу йил зўр ютуқларини қўлга
киритиш қилимиз қатъий нишонган
ҳолда меҳнат қилмоқдалар.

Аммо, табиий имкониятлар пахта-
корларимиз учун қанчалик
қулайлик кўрсатмасин, ҳар йилнинг
ғўза қўқинчилари бўлиб
туришини унутмаслик керак. Чу-
нонча, егингарчилик кам бўлган бу
йилги шароитда, сув камчилиги
сезилиб турибди. Шунинг учун та-
биий қулайликка қўрқуна маҳ-
ли бўлиб, азаллий ишчи бўлаёт-
ган қўқинчилар, ҳар қандай шаро-
итда ҳам мўл ҳисл етиштириш
учун астойдил курашмоқ керак.

Ана шу нуқта назардан қар-
ганда, ҳозирги кунда ғўза парвар-
иши яхши уюштирилмабди. Агар
муҳим агротехника тадбирлари ил-
чиллик билан амалга оширилган-
да, иш пухта ташкил этилиб, ишчи
кучлари ва техникалар тўла ва тўри
фойдаланилганда ҳозир республи-
камизнинг ҳамма ерида ғўзалар
ни текис шонага қиришиб олиш
мумкин эди. Афсуски, бунга эри-
шилмади. Бу йилги шароит ва ва-
зиятга нисбатан мўл ҳисл учун
курашни намунавий олиб бораётган
хўжаликлар мува. Бу йил
кунларда областлар ўртасида ғў-
за қиришга зўр тегиришларда
очилган камчиликлар ҳам та-
сир қилмоқда.

Бунга бош сабаб ғўза парвар-
ишининг кенчирилмаётганлигидир.
Республикамизда ғўза илгирчи
оширилганлиги нисбатан қўқинчи
кечди. Қорақалпоғистон АССР да
илгирчи озиқлантириш энди 51,9
процент, Хоразм областидида 62,8
процент бақарилди. Муддат ўтиб
кетганига қарамай, Тошкент област-
ида қалинча мўлгилар гектар ғў-
залар, озиқлантирилмаган. Рес-
публикамизда илгирчи қўқинчилар
ҳалигача таъминланган йўқ. Бу-
нинг устига қўқинчиларга ишлаш
бўлаштириб юборилмоқда. Ма-
салан, республикамизда илгирчи қў-
қинчилар 61 процент бақарилган
ҳолда қўқинчиларга ишлаш ағри
40,2 процент адо этилган. Шу
вақтгача 150 миң гектарга илгир
майдонда ғўза янган қилинмай ту-
рибди. Айниқса сугоришда ҳақдан
ташкири етказилган қилинмай.
5 йонгача республикамизда 39,5
процент ерлаги ғўза бир маргача
сугорилганлиги сира тоғат қилди
бўлмайдиган бир ҳолда.

Экин деҳқонлари «қонининг ўт
босди, қорғининг ғам босди» деб
бескура айтадилар. Бу йил па-
хта майдонларида ўт нисбатан кўп
бўлди. Лекин, ҳозирнинг оғатини
йўқотиш йўлида олиб бораётган
кураш талабга жавоб берибди.
Қўп майдонларда ҳозир ғўзаларни

ўт қисиб, ўсишдан тўхтатиб тури-
бди. Айниқса Тошкент, Самарқанд,
Фарғона областларида аҳвол ёмон.
Шундай бўлгани ҳолда республика
бўйича шу кунгача 40 процентга
етар-етмас майдон ўтоқ қилинган.
Маълумки, асосий майдонда ғўза
кечмонис ишланаётгани муноса-
бати билан бўшган ишчи кучлари
даладарга ёвқойи ўтларни қилишга
сафарбар этилган. Шундай бўлган,
нега далаларни ўтга босириб қў-
йилди?

Механизация — ҳозирнинг қали-
ди ва ҳозиргизамон деҳқончилиги-
нинг асосий таянчи. Бу, эндиликда
ҳақиқатга эри. Лекин ғўза парвар-
ишда механизациянинг фойдалани-
шга келганда иш мутлақо қониқар-
сиз эканлигини қўқинчи, Республи-
камизнинг аниқгина хўжаликларида
қониқ тракторлари тўла ишга
салинмаган. Улар маълум таълиқда
ишлатилмабди. Бу аса ғўзанинг
вақтида қўқинчилар қилинмас-
лигига сабаб бўлмоқда. Республи-
камизда қониқ тракторларнинг бир
қисмин иш унуми ўртача 4-5 гек-
тардан ошмабди. Тошкент, Хо-
разм, Бухоро, Фарғона областлари,
да бундан ҳам паст. Бунга сабаб
шунки, колхоз ва совхозларнинг
раҳбарлари қўқинча техника билан
шугулланмадилар. Механизатор-
ларнинг талаб ва ҳўтижларини
қондирилмади. Механизаторлар
ўртасида социалистик мусобақа
йўлга қўйилмади.

Ҳозир — саратон. Экин айлани
ривожланибди. Бўйга-бўй қў-
қинчи, ҳисл тугатилган давр. Шу
кунларда ҳар бир пахтакор кўп
билан ишлаш, ишнинг қўқинчи то-
лиши керак. Раҳбар ҳодимлар ва
мутахассисларимиз ҳамма масъу-
лият сезиши зарур. Чунки пахта-
корлигининг нозик палласида ту-
рибмиз. Айни пайтда ғўза парвар-
ишининг ҳамма комплексини —
қўқинчилар, янган, ўтоқ, озиқлан-
тириш, сугориш, зараркунадалар-
га қарши дори селиш ишларини
бир-бирига боғлаб олиб бориш
лозим. Бу ишларнинг биронтасида
кечмониснинг иши аттантига айлана-
ди. Кейинги аттантининг аса фойда-
лиги йўқ. Шунинг унутмаслик керак-
ки, бу йил ҳеч қим оғҳавони рў-
қач қила олмадик. Мўл ҳисл
қўлга қириштишга бошчиллик қила
олмаган раҳбар бу йилги шароит-
да давлат ва халқ олдида катта гу-
ноҳдор бўлади.

Винобарин, ғўза парваришини
ҳар томонлама қучайтириш учун
бўтув куч ва техникани тўла иш-
га солишимиз, ишнинг қўқинчи бил-
ли ва оператив раҳбарлик қи-
лишимиз керак. Асосий асар —
тез кунда ҳамма ердаги ғўзани ў-
тга тозалаш олиб янгандан янча-
роқ, экиннинг нормал ўсиши ва
барвақт ҳосилга қиришти имконий-
ли яратилган лаборатория Қатор
эралининг икки томонлама иш-
лаш орқали механизациянинг ас-
саллигини кўрсата билишимиз зар-
ур. Тўғрисиқимиз доим майин сайла-
лик Бутун эътиборини асосий май-
донларда озиқлантириш ишларини
бошчилига тугаллашга қаратмоқ ке-
рак. Ғўзани иссиққа оладириб қў-
йиш — қўра билда туриб ҳосилни
мўл беришдир. Шунинг учун экин-
ни кеча-кундуз тобида сугориш зар-
ур.

Ғўза парваришга раҳбарлик са-
нигини кескин ахшиллаш талаб
этилмоқда. Раҳбарларнинг, мута-
хассисларнинг ишга уларини мўл
ҳисл учун амалий курашини, иш-
да ҳислатган бағаришга, ташкилий
ишларни намунавий уюштиришга,
омгани сафарбар этишига қараб
баҳо берилади.

КПСС нинг XXII съезди ва УЗ-
бекистон Компартиясининг XVI
съездаларини мубоси кутиб олиш
учун республикамизнинг барча
меҳнатқилинни социалистик мусо-
бақани тобора қучайтирмоқдалар.
Пахтакорларимиз ана шу тарихий
кунлар шарафига далаларда аж-
чиб меҳнат намуналарини кўрса-
тишлари, етти йилликнинг учинчи
йилда мамлакатимиз ҳазинасини
мўл-қўл «оқ олтин» билан бой-
итиш учун ҳар қачонгидан ҳам ях-
широқ меҳнат қилишлари керак.

Бутун кунчи ғўза парваришини
қучайтиришга сафарбар этилган.
Республикамиз далаларида мўл ҳис-
л етиштириш учун социалистик
мусобақа байроғини баланд қў-
тарайлик.

Хушроқ тахтаси

Давлатга пилла сотиш юзасидан олган мажбуриятларини
бақарганликлар учун қўқинчилар
РЕСПУБЛИКА ХУРМАТ ТАХТАСИГА ЕЗИЛАДИЛАР
Қорақалпоғистон АССРда:

Амударё райони (район партия комитетининг секретари
Ф. Восников, район икромия комитетининг раиси А. Худойберг-
нов, район комсомол комитетининг секретари Р. Ражабова,
район ипакчилик идорасининг мудири А. Аминов, қишлоқ хў-
жалик маҳсулотлари тайёрлаш давлат бош инспектори С. Со-
диқов).

Комсомоллар ҳосилини
муҳофаза қилмоқда

ПОПТУҚ (Андижон области), 8
июнь. (УзТАГ). Изобоскан райони-
даги Карл Маркс номи колхоз-
нинг химизатори Сотиволди Ой-
қўлов бир кунда кўп йўл босди.
Катта қилиб кўрсатилган ойна ба-
қил қуролланган бу мўсафид ки-
ши далага ғўзанинг ашаддий душ-
мани — ўғирмачкана ёки шира ту-
шиб қолмадимикини, деб айланиб
билан курашиб юрди. Химизатор
ана шундай зараркунадалар пай-
до бўлганлигини аниқлаб қолса,
дарҳол бунга ўз ёрдамчилари —
комсомол аъзолари Мухтор Мах-
камов, Турсунбой Холбоғинов, Со-
қинбой Жўраев, Раҳимжон Абду-
лаев, Жуман Сотимов ва Пўлат
Чўнаевларга хабар қилди. Аҳил
отряд махсус аппаратлар ёрдамида
ғўзаларни жуда таъсирчан захар-
ли химикатлар билан дориллаш
қилишди.

Ўртоқ Ойқўлов қўқина оддий
колхозчиларни зараркунадалар
пайдо бўлган дастлабки кунларда
ёқ уларни аниқлаб олишга ўргат-
ди. Энди улар шатсиз химиза-
торлар бўлиб қолдилар. Яқинда
иккинчи бригада ғўзаларига ў-
ғирмачкана ва шира тугатилган
колхозчиларнинг ёрдами билан
аниқланди. Икки кун ичида ком-
сомоллар зараркунадаларнинг
уруғини қуритдилар.

МАККАЖУХОРИ ПАРВАРИШИГА ЭЪТИБОР БЕРМАЎТИРЛАР

Поп районидида «Сталинград»
колхозининг Тўхтаназар Абдурах-
монов бошлиқ маккажўхори пар-
варидида ҳар гектар ердан 1000
центнердан кўпоқ, дон учун ян-
ратилган участкаларда аса 60
центнердан маккажўхори дони
олиш учун курашляпти.

Бригадада бу йил 250 гектар
ерга маккажўхори «квадрат» қи-
либди, ҳар гектар ерда 95 миң
тун қўқинчи ётирибди. Бунга
роғдат қўқинчи. Қўқинчилар би-
ла «СЗ» остига 2 «сунисерал»
ишлаб турибди. Механизаторлар
Район Мамадалиев ва Теша-
бул Муродиллаев қатор ораларини
вазирасида қўқинчиларга юмшатиш
билан бир вақтда экинни икки то-
монлама озиқлантирмоқдалар.
Лекин район марказидида Ста-
лин номи колхозда аҳвол бундай
ёмон. Колхоз раиси Г. Пармиев
партия комитетининг секретари А.
Хамидов ўртоқлар маккажўхори
ниҳабтан ғўза мубосабатини яхши-
лаштиради. Колхоз инжениери ў-
ртоқ Хван аса маккажўхори пар-
варидида трактор беришдан бош
тортмоқда. Натижада 185 гектар

маккажўхори учун фақат 1 та
трактор айлантирилган. Ҳозир 80
гектар ердаги маккажўхори парвар-
ишда турибди. 20 гектар ердаги
экин сувсизликдан қуриб кетган.
47 гектар ердаги экин ўтоқсиз,
ятанасиз ёвқойи ўт ичида қолган.
«Найман» совхозидида аҳвол яна-
да таъиниларди. Совхоз Марказ-
ий Фарғона ерларига жойлашган.
Шунга қарамай, планда кўрсатилган
750 гектардан ағри 406 гектар ер-
га маккажўхори экинди. В. Ғани-
жонов, Мамадалиев, М. Маназаров
ўртоқлар раҳбарлик қилаётган 1-
4, 5 бўлимларида 320 гектар ер-
га маккажўхори экилай турибди.
Совхозда эрта экилган маккажў-
хоридаги парварини қилиш аса
пайсалга солинмоқда. 400 гектар
ердаги маккажўхорида энди 206
гектар илгирчи қўқинчилардан.
148 гектари дастлабки озиқлан-
тиришдан қириқилган. 270 гектари
аса хали парварини қилинмаган.
Бундай аҳволга мутлақо йўл қў-
йиб бўлмайдик.

Р. РАҲМОНОВ.
«Кизил Узбекистон»нинг штат-
сиз мухбири.

А. Ким фотоси. (УзТАГ фотохроникаси).

Доктор Сукарно ва Н. С. Хрущев С. М. Ниров номидаги академик опера ва балет театрида

ЛЕНИНГРАД, 7 июнь. (ТАСС)
махсус мухбири). Индонезия Рес-
публикасининг Президенти ва Бош
министри доктор Сукарно ва
СССР Министрлар Советининг Ра-
иси Н. С. Хрущев бугун кеңкурун
С. М. Ниров номидаги Академик
опера ва балет театрида Ламунин-
ин «Маскарал» балетини томоша
қилишди.

Театрда доктор Сукарнога ҳам-
роҳ бўлаётган индонезиялик бош-
ла давлат арбоблари, шунингдек
Индонезия Республикаси ва Совет
Иттифоқи давлат гимилари икром
қилинбосари Н. П. Фирюбин.

Н. С. ХРУЩЕВ Разливда бўлди

ЛЕНИНГРАД, 7 июнь. (ТАСС).
КПСС Марказий Комитетининг
Биринчи секретари, СССР Минис-
трлар Советининг Раиси Н. С.
Хрущев бугун Разливга—Влади-
мир Ильич Лениннинг номи билан
боғланган жойларга бориб келди.
Ушугу йўлбошчи контрреволюцион
муваққат ҳукуматининг қўлга ту-
шмаслиги учун 1917 йил июль-ав-
густ ойларида шу ерда ўзини па-
нага олиб турган эди.

Н. С. Хрущев тарихий жойни
қўздан кечиради. У 1927 йилда
қўрилган гранит пире ёнидан ўт-
ди. 1917 йилнинг булутли июль
кечларидан берида бу ерга келиб
тўхтаган қайиқдан В. И. Ленин ва
Н. А. Емельянов чиқиб келган
эдилар. Улар шунинг босган ў-
зорлардан ўтиб, қайла томонга йўл
олган эдилар. Ҳозир машина худ-
ди ана шу йўлдан юриб бормоқда.
Дуруст, эндиликда ўрмон ачига
кең йўл ўтади.

Шу жойларда дам олаётган
мингларда ленинградлик Никита
Сергеевич Хрущевни сазимий
Н. С. Хрущев КПСС Ленин-
град област комитетининг бирин-
чи секретари И. В. Спиридонов ва
КПСС Ленинград шаҳар комитети-
нинг биринчи секретари Г. И. По-
пов билан бирга гранит ёлгорлик-
ка қайла олдида тўхтади. Қайлага
қўқинчилар сўзлар ўйиб зингар.
«Наҳон Октябрьнинг йўлбошчиси
буржуазиянинг қўлга тушмаслиги

ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

МОСКВА, 8 июнь. (ТАСС). Бу-
гун ВЛКСМ Марказий Комитети-
нинг 43 пленуми очилди.
ВЛКСМ Марказий Комитети-
нинг биринчи секретари С. П. Пав-
лов «КПСС XXII съездини муно-
сиб кутиб олиш учун комсомол
ташкилотларининг, комсомоллар
ва ёшларнинг социалистик мусо-
бақасини янада аниқ олидириш тўғ-
рисида» доклад қилди.

Пленумда Белоруссия ва Мол-
давия ВЛКСМ Марказий Комитети-
ларининг, Краснодар ўлка Сара-
тов, Орёл, Одесса ва Днепротун-
дровск област комсомол комитети-
ларининг «Маккажўхорида юқори
ҳосил етиштириш учун Бутун-
иттифоқ социалистик мусобақасида
комсомол ташкилотларининг иш-
тироки тўғрисидаги ахборотлари
хам тингланган.

ИТТИФОҚ СОВЕТИ ВА МИЛЛАТЛАР СОВЕ- ТИНИНГ ҚОНУН ЛОЙИХАЛАРИ ТАЙЁРЛАШ КОМИССИЯЛАРИДА

СССР Олий Совети Иттифоқ
Совети ва Миллатлар Советининг
Қонуи лойиҳалари тайёрлаш ко-
миссиялари совет қонунчилигининг
ва социалистик жамият қондалар-
нинг бузиллигига қарши курашда
жамоатчилик ролин ошириш тўғ-
рисидаги Қонуи лойиҳасини, шун-
ингдек, ўртоқлик судлари тўғри-
сидида Намунавий низоми ва ба-
лоғатга етмаганларнинг ишлари бў-
ғича комиссиялар ҳақидаги Наму-
навий низоми лойиҳаларини 1959
йил октябрь ойида эълон қилган
эдилар.

Эълон қилинган қонуи лойиҳа-
ларнинг қорхоналарда, қурилиш
ларда, қолхозларда, совхозларда
мусассадаларда кенг муҳомала қи-
линиши шунингдек комиссиялар
ғўжалардан, жамоат ва давлат
ташкилотларида қолган жуда кўп
хатлар совет қонунчилигининг ва
социалистик жамият қондалари-
нинг бузиллигига қарши курашда
жамоатчилик ролин ошириш тўғ-
рисидаги Қонуи лойиҳасини, шун-
ингдек, ўртоқлик судлари тўғри-
сидида Намунавий низоми ва ба-
лоғатга етмаганларнинг ишлари бў-
ғича комиссиялар ҳақидаги Наму-
навий низоми лойиҳаларини 1959
йил октябрь ойида эълон қилган
эдилар.

рисидаги, ўртоқлик судларининг
фойдалигини янада ривожлантириш
тўғрисидаги, биринчи марта ва
майда жиноят қилган шахсларни
меҳнатқилинни коллективларининг
нафалиликка олиши ва қайтадан
тарбияланиш ҳақидаги тақлифлар
бўтув совет жамоатчилиги томон-
дан таъминлаш маълумланганлиги
қўрсатди.

Маъмур қонуи лойиҳаларини му-
ҳомама қилиш давомида бу қонуи
лоийҳалари иттифоқ республика-
ларининг қонуи қарорчи органла-
ри томонидан маҳаллий ҳусусият-
ларни назарга олиб, қараб чиқил-
син ва қабул қилинсин, деган та-
қлифлар киритилди.

Қонуи лойиҳалари тайёрлаш ко-
миссиялари бу тақлифларни муҳо-
мама қилиб, маъмур қонуи лойиҳа-
ларининг иттифоқ республика-
ларининг қонуи қарорчи органлари
муҳомамага топириш ҳақида
қарор қабул қилдилар.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўрта умумий таълим мактабларида ўқувчиларга ишлаб чиқариш таълими беришни яхшилаш тўғрисида

СССР Министрлар Совети ўрта
умумий таълим мактабларида
ўқувчиларга ишлаб чиқариш таъ-
лими беришни ахшиллаш тўғрисида
қарор қабул қилди. Бу қарорда
шундай қилинди, жойлардаги
совет органлари, халқ хўжалиги
кеңашлари ва халқ маорифи ор-
ганлари СССРда мактабнинг тур-
муш билан боғлиқлигини мустақ-
камлаш ва халқ маорифи система-
сини янада ривожлантириш тўғри-
сидида қонуни бажара бориб, иш-
лаб чиқариш таълими бериладиган
ўрта умумий таълим меҳнат поли-
техника мактабларини ташкил
этиш соҳасида анча иш қилдилар.
Ўқувчиларга касб ўргатиш соҳа-
сида бирмунча таърибга тўпланди.
Ҳозирги вақтда мамлакатда ишлаб
чиқариш таълими жорий қилинган
15 миңгача мактаб ишламоқда, бу
аса, барча ўрта умумий таълим
мактабларининг ярмидан кўпроғи-
ни ташкил қилиди.

Еш авлоди ўқитишнинг ва ко-
мунистик руҳда тарбияланиш яна-
да юксалтиришнинг асоси сифати-
да таълим беришни илгирини фой-
дали унумли меҳнат билан қўшиб
олиб бориш соҳасида қўрилган қо-
раларнинг тўғрилигини ва ўз вақ-
тида қўрилган қоралар эканлигини
тўғруш тўла равишда исботла-
ди. Қўп мактаблар ўқувчиларни
унумли меҳнатга тортиб ҳамда йи-
гитлар ва қиларининг кенг умумий
таълим ва политехника таълими
беришга таяниб, халқ хўжалиги-
нинг ва маданиятининг турли тар-

моқларида ишлаш учун ёшларга
касб ўргатишни муваффақиятли
равншада амалга оширмоқдалар.
Шу билан бирга, СССР Минис-
трлар Советининг қароридида қай-
ди қилинади, ўрта мактабларда иш-
лаб чиқариш таълими беришни
ташкил этишда жамият камчили-
лар бори. Ёшларга касб ўргатишни
планлаштириш жойларда қониқар-
сиз ўтказилмоқда. Ўрта умумий
таълим мактабларида ўқувчиларга
ишлаб чиқариш таълими бериш
қорхоналар ва таълилотларнинг
ахтиёрлари етарли равишда ҳисоб-
га олимай ташкил этилмоқда. Ўш
йиллик мактаблар ишлаб чиқа-
риш таълими жорий қилинган ўрта
мактабларга айланганлиги қайта
таъкид қилинган бўлса ҳам улар-
нинг баъзилари зарур ўқув-моддий
базаси билан таъминланмабди.

Иттифоқчи ва автоном респу-
бликаларнинг Министрлар Совет-
лари, меҳнатқилин депутатлари
ўзла ва област Советларининг
икромия комитетлари, халқ хўжа-
лиги кеңашлари ўқувчиларни
қорхоналарда иш жойлари билан
таъминлаш масалаларини кўп ҳол-
ларда қониқарсиз хал қилмоқда-
лар. мактабларнинг юқори синфла-
рида ўқувчиларни ўргатиш учун
ўқув чехлари, пролетлар ва участ-
калар вукузга еттириш ишнинг
секиклик билан олиб бормоқдалар.
Мактабларнинг ўқув-ишлаб чиқа-
риш устхоналари ускуналар, ас-
боблар, қомаш ва материаллари
билан, қишлоқ мактаблари аса,

қишлоқ хўжалик техникаси билан
ёмон таъминланмоқда.

Саккиз йиллик мактабни тамо-
лаб, ишга қилини истаган ўсмир-
ларнинг ҳаммаси профессионал
техника билим юрлари ва курсла-
рида ўқиб, касб ўрганиб олишлари
тўғрисида лозим бўлган даражада
ғамхўрлик қилинмабди.

Ўрта мактаблар учун ишлаб чи-
қариш таълимидан дарс берувчи
ўқитувчилар тайёрлашни ташкил
этиш ҳамда ўқувчиларга ишлаб
чиқариш таълими бериш учун
жалб қилинган ишчиларнинг, а-
я инженер-техник ҳодимларнинг ва
дароғини малакасини ошириш иш-
лари секиклик билан олиб бори-
лмоқда.

ССР Иттифоқи Министрлар Со-
вети иттифоқчи ва автоном рес-
публикаларнинг Министрлар Со-
ветлари, ўлка ва област икромия
комитетларида ҳамда халқ хўжа-
лиги кеңашларида ўрта умумий
таълим мактабларининг ўқувчи-
ларида ишлаб чиқариш таълими
беришда жамият камчиликлари
йўқотиш ва бу муҳим ишда тегиш-
ли тартиб ўрнатиб қораларини қу-
рилиши топириди.

Қарорда қайди қилинади, ўқу-
вчиларнинг умумий билим ва поли-
техника билимларининг сифатини
ошириш, СССРда мактабнинг тур-
муш билан боғлиқлигини мустақ-
камлаш ва халқ маорифи система-
сини ўқитишни

МАККАЖУХОРИ УСТИРИШНИ ЛЮБОВЬ ЛИДАН УРГАНИНГ!

Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги „Политотдел“ колхози ҳар гектар ердан думбул сўтаси билан 1900 центнердан силосбон кўкпоя олиш учун курашмоқда

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН *Маъриба ва таълим*

ОЗОД МЕҲНАТ — Ватанимиз шон-шавкатини оширамиз, улуғ коммунизм ишига муносиб улуғимизни қўшамиз деб қилинган меҳнат, шу йўлда туқилган тер кишига буюк бахт келтиради, битмас-туганмас маънавий шодлик бағишлайди. Ахир, коммунизмнинг мухташам биносини қуришда бутун совет халқи билан бир сафда туриб сен ҳам олтин гишт қўяётганлигингни чин юракдан ҳис қилишдан ҳам ортқ қувонч борми оламда!

Меҳнатнинг чиндан ҳам қаҳрамонлик, шон-шараф иши эканлигини Сизга газета саҳифасида боқиб турган олдий, ўта камтар совет қизи мисолида кўриш мумкин.

Бултур шу маҳалда Любость Ли десангиз ким биларди? Бугун шу номни қаерда тилга олманг, унинг кимлигини, қанчадан ҳосил олиб, бу йил қанчадан маккажўхори йиштириб олишини ёддан айтиб беришди.

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси қадридонимиз Никита Сергеевич Хрущёв «Политотдел» колхозининг шу Любость Ли бошлиқ маккажўхори бригадаси ишини Закавказье қишлоқ хўжалик илгорларининг Тбилисида бўлган кенгашида ҳам, Қозғистон қишлоқ хўжалик ходимларининг Олма-ота кенгашида ҳам мактаб, моҳир маккажўхориқорнинг ишини юксак баҳолади.

«Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг сугориладиган ерда 100 гектар маккажўхори бор. Шу майдонда 1960 йилда гектардан думбул сўтаси билан 1850 центнердан силосбон кўкпоя олди», — деди Никита Сергеевич Тбилисида сўзлаган нутқида. — Колхоз сугориладиган маккажўхориқорнинг ҳар гектаридан 37 минг озуқа бирлиги олдики, бу гектаридан 370 центнердан сули олигани билан барабардир. Озуқа моддаларининг кўпчилиги жиҳатидан маккажўхори билан бахшлаша оладиган бирор экин борми, ўртоқлар! Бунақа экин ҳозирча йўқ. Ҳар гектар маккажўхориқордан олдиндан озуқа колхозга 307 центнер сут ёки 14 центнер сариёғ етиштириш имконини беради».

Дарҳақиқат, натижа қувончли! Миришкор маккажўхориқорлар ер — ҳазина, унинг олтин қалиди — меҳнат эканлигини, бу очқич ердами билан сугориладиган сахий ернинг қўйнидан рекорд ҳосил олиш имкони борлигини амалда кўрсатдилар.

БУГҲН КЕЧАГИДАН, эртага бугунгидан кўра яхшироқ ишлаш муваффақиятларини мустақамлаш учун ҳаммаша олдинга интилиш — совет кишиларининг ажойиб фазилати.

Любость Ли бошлиқ бригада аъзолари коммунист етти йиллиқнинг учинчи йилида — жонажон партиянинг тарихий XXII съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XVI съезди қаъриладиган йилда силосбон маккажўхори участкасининг ҳар гектаридан думбул сўтаси билан 1900 центнердан кўкпоя, уруғлик участкасида 70 центнердан дон олиш учун курашмоқдалар.

Ҳозир илгор бригаданинг қадрдон даласида бўлсангиз бўйи икки ярим метрга етиб қолган «дала маликаси»ни кўриб қувонасиз. Ахир, баландлиги 6 метрли маккажўхори бултур худди мана шундай ладан ўриб олган эди. Бугун СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида бўлган киши ўзбек колхози даласидан Москвага меҳмон бўлиб борган энг «новча» «дала маликаси»ни даров таниб олади.

Маккажўхорининг бу йилги авжи бултуридан яхши, — дейди Любость Ли, — шундай бўлиши ҳам керак. Олган мажбуриятимиз, ахир, ўтган йилдагидан ортқда.

Илгорлар даласида экишга бу йил 8 апрелда тушилади. Ҳамма майдонга уруғ бир ҳафта ичида экиб бўлиниди. Республикадаги бошқа колхоз ва совхозлар учун ҳам сара маккажўхори уруғи керак. Уруғлик учун «БИР-156» гибрид экилди, силос бостириш учун «Имертин» гибриди экилди.

Гектардан думбул сўтаси билан 1900 центнер кўкпоя олинади.

Бу ер яна чинакам силос хазинаси бўлади. Ҳозирнинг ўзидаёқ «Дала маликаси» кунига бир яшнаб, бўйига 12-13 сантиметр бўй қўйяпти. Яқинда 15 тул маккажўхори тарозидан тортиб кўрилганида бир тул — 16 килограмм чиқди. 45 кунда ҳар гектаридан 500 центнердан силос бўладиган маккажўхори тулланди. Лекин бригада аъзоларининг мақсади катта. Гектардан думбул сўтаси билан 1900 центнердан силосбон кўкпоя олинади. СУРАТДА: илгор маккажўхориқор Любость Ли маккажўхориқорда.

И. ГЛАУБЕРЗОН фотос.

Любость Ли даласида маккажўхорида мўл ҳосил олиш учун кураш асида бултур куздаёқ бошланган эди. Ер чуқур шудгор қилиб қўйилди. Қиш чиқиб, баҳор келиши биланоқ шудгор борона қилинди, тупроқнинг наминин қочирмаслик чоралари кўрилди. Айтмоқчи, ерда кўпроқ нам сақлаш мақсадида кузда яхоблаш унутилмаган эди.

Маккажўхори майдони тигит экиладиган ер қандай бўлса шундай тептекис бўлиши керак. Ер паст-баланд, нотекис, кесакли бўлса, — квадрат чиқмай қолади. Шунинг учун ҳар йили ер қафтдек текис бўлмагунча экиш бошланмайди. Ўтган қишнинг қуруқ бўлганини ҳисобга олиб, ерда ҳар қачондагидан кўп нам сақлашга алоҳида эътибор берилди.

Нима қилинди денг: ер етилиши билан барвақт борона қилинди. Ҳар ёнгирарчиликдан кейин тақор борона қилиниши энди бош кўтариб келаётган бегона утларни ёшлагидеёқ таг-томири билан қуришти имконини берди.

Маккажўхори сувга талабчан ва нозик экин. Шунинг учун ҳар гектар ерга кузда 15-20 тоннадан гўнг ва 600 килограммдан суперфосфат солинган эди. Гўнг ернинг наминин қочирмайди.

Ҳозиргача маккажўхори кўндалангига ва узунасига икки марта культивация қилинди. Универсалчи Константин Югай, Тен Ги Маг тракторнинг иш органларини яхшилаб ўрнатгач, культивацияни бошлаб юбордилар.

Дарвоқе, культивациядан олдин, 13-14 апрелда қатқалоқни юмшатишга тўғри келди. Қатқалоқ ротацион мотигаларда юмшатилиди.

Маккажўхори 3-4 барг чиқариши биланоқ кўндалангига биринчи культивацияга тушилиб, кетидан узунасига ишланди. Кўндалангига ва узунасига биринчи культивация 29 апрелдан 7 майгача, иккинчи культивация 16 майдан 24 майгача ўтказилди, учинчи культивацияга 29 майда тушилди, бу иш бугун таомлангани.

Маккажўхорининг қатор ораларини культивация қилиш энг нозик агротехника тадбиридир. Кўндалангига биринчи культивация ўтказилганда ер 6-8 сантиметр чуқурликда юмшатилади. Бунинг учун культиваторнинг иш органларига битта стрелкасимон панжа ва иккита пичоқ ўрнатилган. Кўндалангига дастлабки ва ундан кейинги культивация вақтида пичоқ ерни 6-8 сантиметр, панжалар 12 сантиметр чуқурликда юмшатиб кетадиган қилиб ўрнатилган. Механизаторлар экиннинг томорини қирқиб кетмаслик учун жуда эҳтиёт бўлиб, аниқ ҳаракат қилдилар.

МАККАЖҲОРИНИ ўғитга тўйдириш ҳам энг муҳим иш ҳисобланади. Шунинг учун бу ишга алоҳида тайёрилик кўриб, экин 3-4 барг чиқариши биланоқ биринчи озуқа берилди. Бунда гектарига 30-40 килограммдан азот, 30-36 килограммдан фосфор солинди, иккинчи марта маккажўхори султон чиқаришдан 8-10 кун илгари озиклантилди. Бунда гектарига 50-60 килограмм азот, 50-70 килограмм фосфор солинди. Иккинчи марта озиклантиришда гектарига 40 килограммдан калий ҳам қўшилди. Биринчи ўғит 10-12 сантиметр, иккинчиси 8-10 сантиметр чуқурликда солинди.

Любость Ли шу кеча-кундузда маккажўхорини қондириб сугоришнинг фойдаси аниқса катталигини алоҳида таъкидлаб гапирди.

Сув — экиннинг қси. Дастлаб маккажўхори

камроқ сув ичади. Лекин бу йилги шартларда чанқатиб қўймаслик учун эгартларга бултургидан илгарироқ сув таралди.

Бригадада 12 сувчи бор. Ҳамид Назарматов, Умар Солиев, Қир Бон Сен маккажўхориқорнинг «тили»ни тушунадиган энг яхши сувчилар. Биринчи марта 29 апрелдан 6-7 майгача, иккинчи марта

қаришига 8-10 кун қолди деганда ва сўта чиқариш пайтида аниқса қондириб сугорамиз.

Бригадада культивация, озиклантириш, сугориш бир-бирига қўшиб ўтказилади. Сугорилгандан кейин ернинг оқариб қолишига йўл қўйилмайди. Сув тараш учун трактор билан эгат олинаётганда ерга ўғит солинади.

Никита Сергеевич Хрущёв Олмаотада сўзлаган нутқида «Политотдел» колхозининг маккажўхориқорларининг ишини юксак баҳолади. Шу билан бирга жуда қимматли маслаҳатлар берди. У бундай деган эди:

«Биз ишнинг натижаларига, силосбон ҳосилнинг миқдоригагина қараб баҳо бермасдан, бу ишнинг сифатига қараб ҳам, маккажўхоридаги сўталарнинг сонига қараб ҳам баҳо беришимиз керак. Баъзан миқдор ҳақиқий муваффақиятларни тўла равишда акс эттирмайди. Агар сиз маккажўхори тувларини қалинлаштириб юборсангиз, эҳтимол, бирмунча кўп кўкпоя олишингиз мумкин-у, унинг сўталари камроқ бўлади, гектар бошига ҳисоблаганда оқибат натижада озуқа бирлиги ҳам камроқ бўлади».

Олимлар ҳисоблаб чиқиди: думбул сўтали кўкпоядан бостирилган бир тонна силосда 307 озуқа бирлиги бўлса, думбул сўтасиз кўкпоядан бостирилган бир тонна силосда 165 озуқа бирлиги бор экан, холос.

Шунинг учун бригадада кўчатни сал сийраклаштириб бўлса ҳам маккажўхорининг кўп сўта олишига алоҳида аҳамият берилмоқда.

Гектаридан думбул сўтаси билан камида 1900 центнердан силосбон кўкпоя олинади. Бу—40 минг озуқа бирлигига тенгдир. Бошқача қилиб айтганда, бир гектар маккажўхориқордан олдиндан ҳосил 320 центнер сут етиштириш имконини беради.

«Политотдел» колхозини — Любость Ли бошлиқ бригада даласида етиштирилган маккажўхорида бу йил мўл-кўл, сифатли силос бостириб, сугирлардан сут соғиб олишни янада кўпайтиради. Колхоз 1961 йилда давлатга 700 минг килограмм сут сотади.

Бригадада кишиларнинг кўп маҳсулот етиштиришдан моддий манфаатдорлигини оширишга алоҳида эътибор берилди. Бунинг учун бригадада тўғри ҳисоб-китоб ўрнатилган. Масалан, ўриб олган силосбон кўкпоя катта тарозидан тортиб кўрилгандан кейингина силос чуқурларига тўкилади.

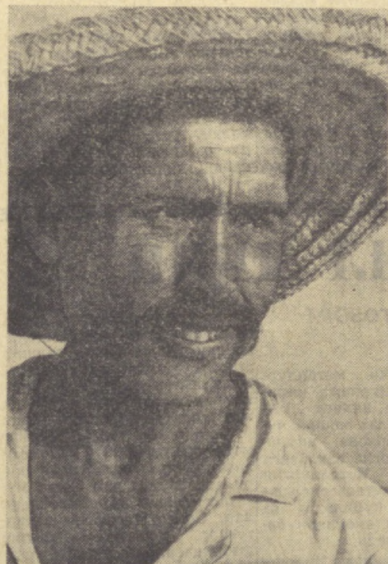
Силос боқими — сут оқими. Бу мақолнинг маъносини Роза Квондан сўранг. У яқинда 150 сугирни «арча» типидagi майдончада соғишга кўчди. Унинг боқимидаги сугирларга йил-йили икки ой мўл-кўл силос берилди. Роза Квон қишин-ёзин сут оқимини кучайтирмоқда. У бу йил ҳар бир сугирдан 6000 килограммдан сут соғиб оламан деган. Ҳозиргача ҳар сугирдан қарийб 2000 килограммдан сут соғиб олди. Роза соғиб олаётган ҳар килограмм сутнинг таннархи 6 тийиндан ҳам арзон. Бунинг сабаби шуки, Любость Ли бригадасида рекорд ҳосил олинган, комплекс механизацияни кенг қўлланиш силос таннархини тобора арзонлаштириш учун курашда қўл келяпти. Масалан, бултур 1 центнер силос колхозга 21 тийинга тушди, озуқа бирлигининг таннархи эса 1,05 тийин бўлди. Шунингдек, гўшт ва бошқа чорва маҳсулотларининг таннархи жуда арзонга тушди.

«...Ўртоқ Хван, „Политотдел“ колхозининг колхозчилари маккажўхорида бошқача муомала қилмоқдалар. Колхозчилар маккажўхорида юз ўгириб қараганликлари учун маккажўхори ҳам колхозчиларга юз ўгирди, гектаридан „Пахтаорол“ совхозида бўлгани каби 242 центнер эмас, балки 1850 центнер ҳосил берди».

Н. С. ХРУЩЕВ.

15-16 майдан 22-23 майгача сув таралди. Ҳозир маккажўхори талабига қараб учинчи сув ичяпти.

— Кун жуда исб кетганида, — дейди бригадир, — бир тул маккажўхори бир кеча-кундузда тўрт килограммгача сув ичиши мумкин. Экинни почилдириқ чи-

Дондор бригаданинг уста сувчиларидан бири Умар СОЛИЕВ.

И. ГЛАУБЕРЗОН фотос.

БИЛАСИЗМИ?

Думбул сўтали кўкпоядан бостирилган бир тонна силосда 307 озуқа бирлиги бор. Думбул сўтасиз кўкпоядан бостирилган бир тонна силос 165 озуқа бирлигига тенг, холос. Сугирга берилган ҳар беш килограмм маккажўхори силоси 2 килограмм сут бўлади. Бир килограмм маккажўхори силосини еган мол 20 грамм семиради. Манжажўхорининг 100 килограмм дони тўйимлиги жиҳатидан 148 килограмм сулгага тенг. Бир тонна маккажўхори дони билан бир йил майдонда боқилган 30-40 товуқнинг ҳаммаси 4000-5000 та тухум ва 40-50 килограмм гўшт беради.

БОШИГА оқ рўмолча боғлаган жувон ҳар кун саҳарлаб велосипедда далага жўнайди. Колхоз посёлкасида янги келган ва Любость Ли яхши танимаган киши бўлса, бу ерда велосипед пойгаси бошланибди-ю, мана шу қиз ҳаммадан ўзиб кетибди, деб ўйлаши мумкин. Любость Ёлғиз эмас. Унинг бригадасида ўттиз киши бор. Улар эрта тонгдан қош қорайгунча астойдил меҳнат қилишади, шунинг учун уларнинг меҳнати баракали.

Любость 8-синфини тамом қилгандан кейин колхозда ишлаб бошлади. Кўпчилик ишга ёш бўлса ҳам бош бўлди.

Коммунист Любость Ли партияга бўлган муҳаббатини, чексиз садоқатини, самимий миннатдорчилигини меҳнати билан намойиш қилляпти. Коммунистик сиробчилик олтин пиласини лиммо-лим тўлдириш учун курашда новатор механизаторларнинг, Мануковский ва Гиталовларнинг тажрибаларини, фан эришган муваффақиятларини кўнгил билан ўрганди, колхоз агрономи Андрей Пак, дала мудури Юр Ди Эм, колхоз раиси Ман Гим Хван ўртоқлар билан, тажрибақорлар билан яқиндан маслаҳатлашиб иш кўрди.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қарорлари, ўртоқ Н. С. Хрущёвнинг «Политотдел» колхозини маккажўхориқорларининг ишига берган юксак баҳоси илгор бригада аъзоларини янги меҳнат зафарларига илҳомлантирмоқда.

Халқимиз аҳоли жон бошига озиқ-овқат маҳсулотлари, хусусан, гўшт етиштириш жиҳатидан яқин йиллар ичида АҚШдан ўзиб кетиш учун курашмоқда. Бу курашда маккажўхори қудратли воқита бўляпти. Чиндан ҳам бу жуда зўр экин. Маккажўхори шундай аргимоқки, бу аргимоқни миниб олган чавандоз етти йиллик марраларига муддатидан илгари етиб келади.

Тажриба-намуна хўжалиги — «Политотдел» колхозини, Любость Ли бошлиқ бригаданинг маккажўхориқор катта тажриба мактабига айланиб қолди.

Муваффақиятларнинг «сири» шундаки, Қилич Сарсенов, Умар Солиев, Қир Бон Сен, Тен Чи До, Ҳамро Нурматов, Герон Хван, Ҳамид Назарматов, Константин Югай сингари меҳнатсевар кишилар бригадир билан бир тан, бир жон бўлишиб, техниканинг кучидан самарали фойдаланмоқдалар, экинни эркайтиб, ҳар соат яхши ўсишини таъминламоқдалар.

Меҳнатга муҳаббат — буюк куч. Ўз ишига меҳр қўйган кишилар безгак уяси — ботқоқликни қуритдилар, жонажон партиянинг, меҳрибон Совет давлатининг мадади ва ҳамўрдаш туфайли катта йўлга чиқиб олдилар.

Колхоз эски пул билан 1960 йилда салкам 60 миллион сўм даромад олди. Ҳар бир меҳнат кунига 37 сўмдан пул тақсимланди.

«Политотдел» колхозини бу йил мамлакатга бултургига нисбатан икки баравар кўп «оқ олтин» топишди. Гектаридан камида 200 центнердан қанол поёси, 1900 центнердан силосбон кўкпоя олади.

Колхоз етти йиллик марраларига мудлатидан анча илгари етиб келади. 1963 йилда ҳайдаладиган ҳар юз гектар ер ҳисобига сўйилган вақтида етмиш беш центнердан гўшт, уч юз центнердан сут етиштирди.

Колхозда 192 киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқияпти. 14 бригаданинг ҳаммасига тажрибали кишилар бошчилик қилмоқда. 77 тракторчи, 51 шофер техниканинг кучидан самарали фойдаланяпти. Партия ташкилоти ҳисобидан 107 коммунист омманинг ижодий ғайратига бошчилик қилляпти. Коммунистлар бошлиқ колхозчи деҳқонлар сугориладиган ернинг ҳар бир қаричидан самарали фойдаланиш, жамоат бойлигини кўпайтириш намунасини ўқсатмоқдалар. Пахтакор Абдулла Абдурахмонов, маккажўхориқор Любость Ли, сут соғувчи Роза Квон, механизатор Раҳмат Алиқуловга ўхшаган илгорларини ўз қучоғига олган «Политотдел» колхозини чинакам машъал хўжаликлардан бири.

Х. НУРИДИНОВ,

«Қизил Ўзбекистон» махсус муҳбири.

Бир гектар ердан олдин 1900 центнер кўкпоя 320 центнер сут етиштириш имконини беради.

Оламда ҳақиқат

КУБА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ГАВАНА. 7 июнь. (ТАСС). Куба Министрлар Советининг олтинчи июнь кечқураги бўлиб ўтган мажлисида мамлакатдаги ҳуқуқий ўқув юртинининг ҳаммасини миллионизация қилиш ҳақида қарор қабул қилинди. Қарор қабул қилинган қонунга мувофиқ, маориф масалаларининг ҳаммаси давлат қарамоғига топширилади. Мамлакатнинг ҳамма жойларида ўқиш тегиб бўлади.

Министрлар Совети ички ишлар, министрига ички структурасини ўзгартириш тўғрисида ҳам қарор қабул қилди. Социал давлат хавфсизлиги бошқармаси, миллий революцион полиция ва деңиз полицияси янги министрлик составига кирди. Ички ишлар министри қилиб Рамиро Вальдес тайинланди.

КУБА ХАЛҚИНИНГ ҚАХРАМОН ЙЎЛБОШЧИ

«Фидель Кастро» — сиёсий адабиёт нашриётида чикарилан янги брошюра ана шундай деб аталади. Брошюрани совет журналисти Г. М. Ошеров ёзган. У, шу йилнинг бошида Кубада бўлиб, Фидель Кастро билан урмалган эди.

Автор Куба халқининг қаҳрамон йўлбошчиси тўғрисида, Фидель Кастро ва унинг сафдошларининг ўз ватанини озод қилиш учун олиб бorgan кураш тўғрисида, Кубада революциядан кейин юз берган катта социал ва демократик ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилади. (ТАСС).

ФОЙДАЛИ УЧРАШУВ

ТОКИО. «Номияри» газетаси Н. С. Хрушчев билан Ж. Кеннедининг Венадаги учрашуви ахбороти бағишлаб берган бўлиши бош мақолада АҚШ ва Совет Иттифоқи ҳукуматлари бошларининг учрашуви халқ аро кескинлик юмшайди, деган яхши умид тугдирди, деб ёзади.

«Асахи» газетаси Венадаги учрашув ҳақида проблемаларни ҳал қилишда бошлангич нукта бўлди, деб ёзади ва бунидан буюн Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқи халқро кескинликни юмшатишга ва Совет-Америка муносабатларини яхшиламоқ учун шароит вужудга келтириш мақсадида куч ва гайрат сарфлайди, деб умид билдиради.

ВАРШАВА. Польша матбуоти Н. С. Хрушчев билан Ж. Кеннедининг Венадаги учрашуви ахбороти шарҳлашнинг давом эттирмоқда.

«Трибуна людз» газетаси Венадаги учрашув ва бу учрашувдан кейин бўладиган алоқалар мақсадида етишди — халқлар ва давлатларнинг тинч-тутов яшашини осонлаштирадиган вазият вужудга келтирилади, деб таъкидламоқда.

«Глоб прац» газетаси Хрушчев-Кеннеди учрашуви билан Қўшма Штатлар ўртасидаги муносабатлар яхшиланган кетати деган фикрни айтмоқда. Бу муносабатларнинг яхшиланishi шунинг учун ҳам айниқас муҳимки, бутун дунёда тинчликни сақлаш учун энг катта жавобгарлик майа шу икки давлат зиммасида.

ПРАГА. СССР Министрлар Совети Раиси Н. С.

Хрушчев билан АҚШ президенти Ж. Кеннедининг бўлиб ўтган учрашуви бағишланган материаллари Прага газеталари «Фойдали учрашув», «Биринчи қадам қўйилди», «Бўшланган яхши ниятнинг давом эттириш зарур» деган сарлавҳалар остида босиб чиқармоқдалар.

Халқро кескинликни юмшатиш йўлида, деб ёзади ўзининг бош мақолада «Прага» газетаси. Венада биринчи қадам қўйилди. Бироқ, бу фақат биринчи қадам, бу қадамдан кейин яна қадамлар қўйилиши лозим.

Вуни Венадаги учрашувнинг диққат билан кузатиб бorgan бутун жаҳон халқлари талаб қилмоқдалар.

Тинч мунозаралар принципи, деб ёзади «Земельское новини» газетаси. Венада янги куч касб қилди. Бу принцип ижтимоий система-лари турлича бўлган давлатлар ўртасидаги муносабатлар билан бир-бир оқилона не-ғиз эканлиги яна бир марта таъкидланди.

СОФИЯ. «Работническо дело» газетаси ўзининг бош мақолада, Н. С. Хрушчев билан Ж. Кеннедининг учрашуви мунозаралар-либ бoл-лиси сибатининг шакл-шар-ҳи ютуғи бўлиб ва шарҳла-даси чиққан «совуқ уруш» сибатининг яна бир муваф-фақиятсизлиги бўлиб, деб ёзади. Н. С. Хрушчев билан Ж. Кеннедининг учрашуви ва бу учрашув муваффақият билан тугалланганлиги, дей-лади сўнгра бош мақолада, шунинг учун ҳам гойат катта аҳамиятга эгадирки, бу уч-рашувда жаҳондаги икки ин-жтимоий система бoл-либ бўл-диган икки давлат раҳбар-лари ўртасида алоқалар қи-

лиш ва фикрлашиб туриш масаласи кўтарилди.

ХАНОН. Венадаги мунозаралар ва бу мунозараларнинг натижалари, дейилади «Нян-зан» газетасининг бош мақо-ласида, аввало, Совет Итти-фоқининг яхши ниятга экан-лиги ва самимийлигини кўр-сатди. Бу мунозаралар ва уларнинг натижалари Совет Иттифоқи ва барча социалис-тик мамлакатлар ўтказган, тинчликсевар халқлар ва жаҳоннинг барча прогрессив кучлари қувватлаган тинч-ликсевар сиёсатнинг галаба-си.

БЕРЛИН. Германия Де-мократик Республикасининг марказий мабуоти жаҳонда-ги икки улуғ давлат раҳбар-ларининг Венада бўлиб ўтган учрашувида катта эътибор бериб, бу темага бош мақола-лар ва редакция мақола-лари бағишланмоқда.

Жаҳондаги икки етакчи давлат арбоблари, деб ёзади «Берлинер Цейтунг» газе-ти, энг муҳим масалалар ол-дики, бир-бирлари ичида фикрларига сабр қилиб ку-лоқ солишдан ва ҳамжиҳат-лиги йўлини қилишдан.

«Совуқ уруш» жонинг тек-кан ва мустаҳкам тинчликни интилаётган ҳолис ният-ли кишиларнинг ҳаммаси учун, деб ёзади касаба союзулари «Трибуна» газетаси. Венадаги учрашув янги умид-лар манба бўлди.

АФИНА. Н. С. Хрушчев билан Ж. Кеннедининг Вена-даги суҳбатлари, деб ёза-ди буржуа газетаси бўлган «НьюЙорк Таймс» газе-таси, фойдали бўлди.

Венадаги учрашув, деб ёзади «Авгс» газетаси. Совет Иттифоқи кунт билан ўтказ-иб келатган сибатининг, янги кескинликни юмшатиш, тинч-тутов яшаш ва тинчлик сибатининг муваффақият-дир ва бу муваффақият Со-вет Иттифоқининг халқро обрўсини тагин ҳам баланд кўтарди. (ТАСС).

ФУТБОЛ

„БЛЭК СТАР“ ТОШКЕНТДА

Ўзбек спортчиларининг халқро алоқаси йил сайин кенгайиб бормоқда. Эфио-пия, Афғонистон, Албания, Финляндия, Хитой Халқ Ре-спубликаси, Корея Халқ Ре-спубликаси, Япония ва бошқа чет эл спортчиларини Ўзбекистон самимий кутиб олган эди. «Пахтакор» ҳам ўз навбати-да Афғонистон ва Хитой Халқ Республикаси бўйлаб саёхат қилди.

Шиддатли жангларда чи-ниқиб келатган «Пахтакор» бу йил ҳам қатор чет эллик спортчилар билан учрашди. Жумладан, кунг кеча Ўзе-бекистон вакиллари ўз май-донларида бу йилги мавсум-нинг биринчи халқро учра-шувини ўтказдилар. Меҳмон-таъкидликка эришган 8-и Га-на Республикасининг вакил-лари — «Блэк стар» («Қора юлдуз») футболчилари эди.

Бу учрашувни республи-ка футбол иштирокида зўр кизиктиш, тоқатсизлик билан кутган эдилар.

Ўзбекистон футбол феде-рациясининг раиси Р. Исмо-илов меҳмонларни самимий таъриқлади ва ўзбек халқи

номидан, республика меҳнат-нашлари номидан ганалик меҳмонларга муваффақият-лар тилади. Улкан стадион осмонда Гана, Совет Итти-фоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнлари янгради. Меҳмонларга гулдастала-р танқим этилди.

Ўзбекистон командаси ка-питани Идгай Тазетдинов меҳмонлар капитани Финига ёдгорлик вимпеллини топши-ради. Унинг бошлангичи.

Меҳмонларнинг тўпни бир-бирларига аниқ оширишлар-и, кескин ҳужум пайтида ўз дарвозалари олдиға етиб келиб, қаттиқ ҳимояға ўти-шлари томошабинларнинг ол-кишига сазовор бўлди. Уй-нинг биринчи ярмида меҳ-монлар дарвозасига кир-тишган тўп ганалик футбол-чиларининг руҳини тушмади. Меҳмонлар ўзининг ик-кинчи ярмида активлик кўр-сатиға, ҳисобни тенглашти-ришға эришдилар. Шундан кейин пахтакорчилар анча активлик кўрсатди. қарши томон дарвозасига икки тўп киритилган ва ҳисобни 3:1 билан ўз фойдаларига ҳал қилдилар.

Уйни дўстона вазиятга ўт-ди.

Х. ТОЖИБОВ.

Суратда: Гана футболчи-лари.

В. Баскаков фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

Римда СССР билан Ита-лия ўртасида товар обороти тўғрисида 1962-1965 йиллар учун битим имзоланди. СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев ва Италия ташқи савдо министри М. Мартинел-ли имзолаган бу битим ишқола мамлакат ўртасидаги савдо-сотикчи тўрт йил мобайнида 1958-1961 йиллардаги нисба-тан 80 процент кенайтириш кўзда тутди.

Куба кинотеатрларида «Лавулаётган оро» деган со-вет ҳужжатли фильми кўрс-тилмақда. Ҳозирда бу филь-ми неча йил мийлаб киши то-ғридан кўрди. Томошабинлар фильмига жасад бoл-моқда-лар. Улар «Лавулаётган оро» Куба революцияси, унинг халқи ҳақидаги энг би-ринчи, энг муқаммал ва ре-алистик фильм, деб ақдрили-ш билан таъкидламоқдалар.

Сомали Республикаси-нинг бош министри Абдир-иш Али Шерарк Совет Иттифоқидан ва Чехословакия-дан бўлганда кейин Могади-шоға қайтиб келди.

Хитойнинг чой етиштири-ладиган Ҳэбэйнинг, Филлине, Юньнань ва бошқа вилоятла-рида чой барзини териш ту-ғалланди. Мамлакатда диллик-лаш ҳолисини яқиндан кўри-роқ қисмини ташқи етишти-ришда теришда бу йил янз ҳоли олинди. Республика фабрикаларини ш билан қи-сқилган мийлаб тонна чой бар-зи етиштирилди.

Непал матбуот агентлигининг вакили билан суҳбатда Хитой

Халқ Республикасида сафар қилишнинг айтиш Сафарнинг вақти ҳозирча белгиланган йил, деди и. Непал халқи мам-лакатларга ёқиб бўлишни иста-тади, деди қарор, ва иш-табшиқчи, ға қўйинларимиз билан муносабатларни мустаҳ-камлашни истаймиз.

Фил Сулей Қирғоғи Ре-спубликасининг президенти Ҳўз Бувайи расмий визит билан Парижға келди. (ТАСС).

«АТЛАС» ПОРТЛАВ КЕТДИ

НЬЮ-ЙОРК. 8 июнь. (ТАСС). «Атлас» ракетаси-нинг тақомиллаштирилган моделини Калифорниядаги Вансенберг ҳарбий-ҳаво ба-засида ҳимоя қилинган янги пана жойдан чиқриш учун биринчи марта унинг кў-рсатилган пайтда в учуриш те-ставовисида портлаб кетди. Ҳарбий-ҳаво кучлари бу ракетани Тинч океан устида 4 минг миля масофаға учу-риш ниятида эзилар.

ЖАЗОИРДАГИ ИСЕН КАТАШЧИСИГА ХУКМ ЧИҚАРИЛДИ

ПАРИЖ. 8 июнь. (ТАСС). Олий ҳарбий трибунал собин генерал Андре Петини яқин-да Жазирада бўлиб ўтган ҳарбий исеида қатланганли-ғи учун беш йил муддат бил-лан тюрма жазосига ҳукм қилди. Андре Петини беш ми-нути Мийшел Дебре ҳарбий кабинетининг бошлиғи эди.

КУБАЛИК ДЎСТЛАР ЎЗБЕКИСТОН СОВХОЗЛАРИНИНГ ТАЖРИБА-СИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Кубадаги янги давлат ҳўжалигининг ра-иори Хосе Мануэл Кара-бальо Москвадан Тошкентга келди. У бир неча кун даво-мида республика /совхозла-рида ўзбек пахтакорлари, маккажўхориқорлари ва чор-вадорларнинг тажрибасини, меҳнатнинг ташқи қилини-шини ўрганади.

8 июнда, Ўзбекистонға келган биринчи кунги Х. М. Карабальо Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг ҳамда Ўзбекистон ССР Ми-нистрлар Совети ҳузуридаги Совхозлар бoл-бошқармаси-нинг масъул ходимлари бил-лан суҳбатлашди. (ЎзТАГ).

КУБА АРТИСТЛАРИ ТОШКЕНТГА КЕЛДИЛАР

Куба Республикаси ми-ллий рақс ансамбли 8 июнда Ўзбекистон пойтахтига кел-ди. Ўзбекистон санъат ар-боблари Тошкент аэропор-тида қаҳрамон Куба халқи-нинг вакиллариини гойт са-мимий ва дўстона кутиб ол-дилар.

54 кишидан иборат ми-ллий рақс ансамбли Свердлов номи концерт залига концерт беради, республика меҳнаткашларини ўз мамла-кат халқи хореография санъатининг энг яхши ютуқ-лари билан таништирилади. (ЎзТАГ).

Анголани озод қилиш учун кураш халқ ҳаракати раисининг айтганлари

ПАРИЖ. 7 июнь. (ТАСС). «Қуболачиларнинг сонин 50.000 кишига етиди», — деди Анголани озод қилиш учун кураш халқ ҳаракати-нинг раиси Марио де Андра-де Франс Пресс агентлиги-нинг Комакидаги мухбири-ға.

«Хавфсизлик Кенгаши Ан-голадаги ахролин муҳома-киданга бўлиб турган бир пайтда Анголани озод қи-лиш учун кураш халқ ҳа-ракати Португалия ҳукумати томонидан Анголада бош-лаб юборилган киргиччилик уру-

шининг ваҳидиға характери-ға халқро жамоатчилигининг эътиборини яна жалб этиш зарур деб ҳисоблайди», — деб таъкидлади Марио де Андраде.

Анголани озод қилиш учун кураш халқ ҳаракати-нинг раиси Хавфсизлик Ке-нгаши Бош Ассамблеянинг мустанлақа мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бе-риш ҳақидаги 1960 йил 14 декабр декларацияси руҳи-ға мувофиқ бўлган резолю-ция қабул қилди, деб умид билдиради.

ЙЎЛ УЗОҚ, КЎНГИЛ ЯҚИН

СОВЕТ-ИНДОНЕЗИЯ ДЎСТИЛИГИ ТОБОРА МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

риш, фан ва маданиятни юн-галтириш, моддий — маъна-вий турмуш яхшилаш тўғриси-даги алоқалар ортиб бoл-моқ-да. Бу корхона маъна-ва-тида металлургия салоти-га асос солади. Металлургия заводи Совет мустақасислари ёрдами билан қурилди ва со-вет машина-станоклари бил-лан ускуналанди.

Мустақаллақлар Индонези-яга катта зарар етказди-лар. Улар 350 йил давомида мамлакат миллий бойлиқла-рини таладилар, аҳолини қўл-қул қилишди. Эконо-мика издан чиқди. халқ му-ҳтожлигидан кун кечирди. Го-дландилик босқинчилад янги мустақил хонимиятга айро-на экономикани мерос қилиб қолдирдилар. Сукарно ҳуку-мати мустақаллақчилик оқи-батларини тугатишга энг ши-маий йўлниди. Ёш респу-блика кейинги 16 йил ичида жузга кўп инйингиларни бошдан кечирди. Империа-лизм мустақили Индонезия йўлига гон солмончи бўлди, индусий бўлақда қилди, фиғналлар ююштириди. Индо-нез халқиға қарши қуролли кучлар таштилди. Бироқ, дўшман доғда қоладолди. Индонез халқи бир жон, бир тан бўлиб империялиларға, ватан хонларига зарба бер-ди. Айни вақтда Индонезия раҳбарларини санат ва ки-лол ҳўжалигини ривожланти-

лақатда биринчи металлур-гия заводи қуришга кири-шилди. Завод йўлига 100 ми-нг тонна пўлат ишлаб чи-қаради. Бу корхона маъна-ва-тида металлургия салоти-га асос солади. Металлургия заводи Совет мустақасислари ёрдами билан қурилди ва со-вет машина-станоклари бил-лан ускуналанди.

Мустақаллақлар Индонези-яда темир рудаси ва кон-сидан кўп ми-нути деярли йўл, шунинг учун ҳам металлур-гия саноятини ривожланти-риш мумкин эмас эдилар. Совет мустақасислари бундай даъволар пўч эканлигини ис-ботлаб бердилар. Иккинчи Бош Битимға мувофиқ, Со-вет Иттифоқи ер бағрида ет-дан битмас-туғамас табиий ресурсларини қидириб топиш ва улардан фойдаланишда Индонезияға қўмақлашди. Топилган хомаш базасида Шарқи-жанубий Калиманта-да йилгига 250 ми-нг тонна пўлат эриштирилган катта ме-таллургия комбинати қури-лади. Бундан ташқари, совет кредити ҳисобига, совет ло-йиҳас асосида Асахан зар-ида йиринг гидростанция, алюминий ва суперфосфат заводи барпо қилинди. Шу-нингдек, Совет Иттифоқи

Калимантан оролида ме-ханизациялашган иккинчи шо-ликорлик ҳўжалигини ташқи-лашда дўстларга қарашли. Калимантан санвати ва қи-лол ҳўжалигининг ривонинг кўп жиғатдан йўлиниг яхши бўлишига боғлиқ. Шунинг учун оролда 700 километр автомобиль магистрала қу-рилади. Бундан ҳам Совет му-стақасислари ёрдамлашди-лар. Совет Иттифоқи олтин-гургут қонидати бойитиш фабрикаси учун асбоб-уску-налар юборди ҳамда Жаза-гада 200 урили роистал ва унинг ҳузурида поликлиника қуриб соғида қилиб топшира-ди.

Индонезия халқи-сановат-ли совет халқидан ҳолис дў-стона ёрдами учун кескин миннатдор. У совет киши-ларини энг яқин дўст деб би-лади. ҳўрматлайди ва қилган яхшичилигини унутмайди.

«Индонезия халқи, унинг ҳўкумати», — деди Никита Сергеевич Шарқи-жанубий Осиё мамлакатларига қилин-ган расмий визит ақияти бағишланб Москвада ўтказ-илган мингига сузлаган нутқида, — Совет Иттифоқи, нинг ёрдамиға юксак баҳо берди. Давлат бошлиғи Пре-зидент Сукарно суҳбатлари-ға, шунингдек ўзининг рас-мий ичқилирида ҳам бун-дай қайд қилиб ўтди. Совет-и

шилари Индонезиянинг бизга дўст халқиға ёрдам кўрса-таётганликлари билан ҳалқи равишда фахрланчилари му-жунки. Мана шунинг ўзида халқимиз амалда рўбеға чи-қарётган марксча-ленинча интернационализм принци-пини намойён бўлмоқда. Об-разли қилиб айтганда мус-тақлақа қўлдангидан нутула-ётган халқлар мана шу ма-бадан покиза буюқ суви ол-моқдалар. Бу халқлар бега-рз ёрдам олиб, бу ёрдамни ҳеч қачон унутмайдилар, қанчаб ҳолдан тоитган са-ҳағиғи соғ буюқ сувини ичиб, ором олганлигини унут-майдиган, улар ҳам бунинг алоқа унутмайдилар. Яхши ке-лажакка ийтилоётган инсон-иятнинг иродаси, тағайи ва ақаловатлиғи асло тугама-йди, ҳеч бу бўлқонинг покиза суви ҳам асло тугамайди.

Совет-Индонезия дўстли-ғи йилдан-йилга ривожланиб мустақамлашиб бормоқда. Бу ёзаро иқтисодий, мад-ний алоқаларда, икки давлат раҳбарларининг шахсий му-носабатларида ўз ифодасини томоқда. Индонезия Респу-бликасининг Президенти ва Бош министри доктор Су-карнонинг расмий визити мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона алоқаларни янада ривожлантиришға хизмат қи-лади.

А. БОСИТ.

Редактор
З. И. ЕСЕНБОВ.

30/ОЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚ ЗАЕМИ

81-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1961 йил 30 майда Калинин шаҳрида бўлиб ўтди. Заёмнинг ҳамма ўқ олти разряддаги серия ва облигацияларнинг куйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сум билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сум билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сум билан)
000112 39*		500	041880 1—50	40		072060 08*		500
000776 30*		500	042399 30*	500		072348 47*		500
000970 1—50	100		044688 14*	500		075047 49*		500
001334 33*		500	044794 33*	500		076657 1—50	40	
001710 39*	1.000		045059 31*	500		076860 1—50	40	
002956 19*		500	045131 27*	500		076868 46*	2.500	
003131 14*		500	045338 1—50	40		077348 21*	500	
006339 1—50	40		045509 40*	1.000		077568 15*	500	
007242 1—50	40		045876 25*	500		077669 47*	1.000	
007924 06*		500	046088 07*	500		078607 16*	1.000	
008327 50*		500	046280 28*	1.000		079204 04*	500	
008531 1—50	100		046558 10*	500		079213 44*	1.000	
009996 1—50	40		046843 43*	500		079369 26*	2.500	
010278 1—50	40		046887 1—50	40		080254 31*	500	
010331 15*		500	046937 1—50	40		080360 06*	500	
010422 17*		500	047419 04*	500		081467 1—50	40	
010470 1—50	40		047818 1—50	100		081512 1—50	40	
011059 05*	1.000		047851 22*	1.000		082026 34*	500	
012665 32*		500	048397 1—50	100		082651 50*	500	
012821 13*		500	048450 1—50	40		083350 1—50	40	
014367 47*	5.000		049103 1—50	40		084132 1—50	100	
015865 30*		500	050178 1—50	40		085781 1—50	100	
015938 24*		500	050812 35*	1.000		086396 50*	2.500	
017337 42*		500	050942 1—50	40		086617 38*	500	
018857 1—50	40		052051 04*	500		086209 18*	500	
019621 24*		500	052422 26*	500		086738 04*	500	
020075 19*		500	052440 02*	500		090248 1—50	40	
020646 36*		500	055436 1—50	40		090426 1—50	100	
021938 35*		500	058226 39*	500		091447 37*	500	
023121 30*		500	058455 1—50	100		091745 1—50	40	
027309 20*		500	059084 25*	500		091968 1—50	40	
027947 26*		500	059123 38*	500		092035 46*	500	
028381 1—50	40		059331 46*	500		092936 07*	1.000	
028927 05*		500	060312 09*	500		093150 14*	500	
029063 44*		500	060327 05*	500		094105 31*	1.000	
030399 1—50	40		060828 1—50	40		094650 1—50	40	
031181 12*	1.000		060930 1—50	40		094684 41*	1.000	
031539 1—50	40		061658 26*	500		095149 14*	500	
031587 05*	500		061955 1—50	40		095321 22*	1.000	
032623 1—50	40		062417 1—50	100		095342 1—50	100	
032952 1—50	40		063522 1—50	40		095711 1—50	100	
033418 45*		500	064303 27*	500		095918 28*	500	
033678 40*	1.000		065313 16*	500		095926 25*	500	
034482 1—50	40		065497 17*	1.000		096286 1—50	40	
034701 1—50	100		065994 01*	500		096674 37*	1.000	
035817 36*	500		066040 36*	1.000		096707 1—50	40	
036945 24*	1.000		066266 09*	1.000		096986 02*	2.500	
037495 37*	500		067026 08*	500		097116 28*	500	
038006 1—50	40		067261 45*	500		098223 04*	500	
038116 1—50	40		067493 1—50	40		098528 09*	500	
038478 03*	500		067889 13*	1.000		098712 1—50	40	
039509 21*	5.000		069401 1—50	40		098712 1—50	40	
039674 1—50	40		069680 45*	500		098964 1—50	100	
040222 23*	1.000		070164 22*	500		099016 27*	500	
040694 43*		500	070249 40*	1.000		099113 43*	1.000	
041491 13*	1.000		071397 1—50	40		099442 09*	500	
041507 1—50	100		071620 34*	2.500		099741 1—50	100	